

LIJEPA PRIČA

- A da možda nakitim ovu rečenicu? Možda još koja metafora, poredba, metonimija ili eufemizam? Ovdje bi mi odgovarao epitet. Tu ću koristiti inverziju. Tamo ću staviti polisindeton. Kako mi se ovdje uklapa elipsa – tako se gizdala lijepa priča.

Lijepa priča je stvarno bila lijepa. Svaki bi se jezični stručnjak složio oko toga. Pregršt stilskih figura pravilno korištenih, precizno napisanih. Bila je toliko lijepa da su joj se i najzahtjevniji jezikoslovci divili i pisali o njoj stručne radove. Provodili su sate iščitavajući njene ispravno napisane figure konstrukcija, misli i riječi.

A lijepa priča k'o lijepa žena. Gizdava i pomalo ohola. Nije joj bilo takmaca. Bila je toliko lijepa, toliko stilski dotjerana, toliko precizno napisano, baš jezično savršena.

Bila jednom jedna ružna priča. Bila je nezgrapna i gramatički jako loše sastavljena. Nije imala baš ništa što bi zanimalo jezikoslovce i rasplamsavalo njihovu glad za znanstvenim proučavanjem.

No ružna je priča imala nešto što lijepa priča nije imala. Ružna je priča imala dušu. Pišući je njen se pisac nije zamario kićenjem rečenica, niti bilo kakvim jezično-stilskim figurama. On je samo htio izraziti snažnu misao s porukom. Htio je iznijeti dušu i pokloniti je papiru, da bi nadahnuo čitatelja. Gramatičke ga pogreške stoga i nisu previše zanimale. Ružna je priča glasila nešto ovako:

Danas je umrla moja ljubav:sad sam. moželi Ljucko biće ikad uistinu preživjeti ovu bol? Nikad. Voljene se osobe nepreboljavaju. Naučiš samo izgledati živ, a mrtav si iz nutra.

E, a da je lijepa priča pisala ovom, izgledalo bi to drugačije, izražajnije, bogatije. No lijepa priča nije pisala o tome. Dapače, nije se ni zamarala takvim trivijalnim stvarima. Nije ni bitno o čemu je pisala, dok god je to bilo savršeno napisano. Jer bit priče nije u onom što želiš reći, već u načinu na koji si to rekao. Zar ne? E, pa barem je tako mislila lijepa priča. Sve do jednog dana dok se nije susrela baš s ovom ružnom pričom.

Neki je jezikoslovac, kako to dolikuje pravom stručnjaku od jezika, proučavao baš onu lijepu priču. Jer kakav bi to on bio stručnjak, ako se barem jednom u svom znanstvenom istraživanju nije dotakao njenog jezičnog savršenstva. No, isti je taj stručnjak, bio drugačiji od svih dotadašnjih stručnjaka istraživača. Nije bio baš prihvaćen u znanstvenoj zajednici, jer se osim lijepe priče, volio baviti i onim ne baš toliko lijepima, pa mu tako pod ruku dođe i ona ružna priča te joj odluči posvetiti vremena. Zamislite kakav je to skandal izazvalo među znanstvenom elitom? Takva jezična nakarada ne da ne zaslužuje bilo kakvo jezično proučavanje, već treba biti sramota svog pisca. No, ovaj jezikoslovac nije mislio tako.

I tako se na njegovom radnom stolu jedna pored druge nađoše ona lijepa priča i ona ružna.

Lijepa je priča bila užasnuti. Takva rugoba da dijeli mjesto s njom na stolu jednog uglednog jezikoslovnog instituta!

- Gospodine znanstveniče, molim Vas! Uklonite ovu nakazu. Ja moram zaštititi svoj ugled!

Ružna se priča uopće nije osjetila uvrijeđena time. Njoj nije bilo ni do čega. Njoj je bilo samo do toga da prenese svoju bol čitatelju. Njoj je bilo do sadržaja, a ne forme. Ona je bila prava pravcata priča, živog čovjeka. Čovjeka koji osjeća, koji pati i koji je na jedini način mogao izraziti svoju bol.

No lijepa priča nije prestajala zanovijetati. Na posljetku joj se ružna priča ipak obrati.

- Nego, ljepotice, a znaš li ti uopće o čemu pišeš?

Lijepa se priča naljuti takvom drskosti.

- Ma kako mi se samo usuđuješ obraćati rugobo!

- Nisam te vrijeđala, niti imam namjeru ikad učiniti tako. Nemoj biti samo uobražena ljepotica.

- Nakazo!

- Reci mi zašto misliš da si važnija i bolja od mene? Samo zato jer si lijepa? Samo zato jer su te ispravno napisali, pridržavajući se pravila? Svi mi imamo svoje vrijednosti. Svi smo jednako vrijedni.

- Ti ne znaš ni osnovna jezična pravila. Ne poštuješ ni veliko ni malo slovo, ni č ni ć, a što da dalje nabrajam. Znaš li uopće što je to gramatika?
- Koja je bit priče? Samo mi to odgovori.
- Što ja tebi imam odgovarati.
- Bit priče je da bude ispričana, da prenese poruka nekog nekome. Pisca čitatelju. Da se netko izrazi, prenese bol, želju ili sreću čitatelju. Zato je priča i nastala, a ne da bi se netko razmetao svojim znanjem pravopisa. A ti? Imaš li ti išta od tog? Osim toga što si savršeno napisana o čemu ti zapravo pišeš? Što ti želiš reći? Koja je tvoja poruka? Imaš samo lijepe konstrukcije i to je sve. Bitno je prenijeti snažnu poruku, a manje je bitan način na koji si ju uobličio.
- Ne bih se složila s tobom!-drsko će lijepa priča.

Međutim onaj usamljeni jezikoslovac u svom istraživanju složio se sa ružnom pričom. Pokazao je znanstvenoj eliti da je **savršenstvo upravo nesavršenstvo. Vidjeti ljepotu tamo gdje drugi misle da vide nedostatke.**

A ružna priča? Ona je zablistala u novom ruhu, kad ju je isti taj jezikoslovac pravopisno uredio. Sad je bila jednostavna, smisljena i gramatički ispravno napisana. Upravo savršena.

A ona lijepa priča? I ona je nešto naučila od svog jezikoslovca. Pokazala se u novom ruhu i ona. Izbacila je sve pretjerane metafore, poredbe, epitete i tko zna što još i pronašla svoj smisao.

A znanstvena elita? E, a znanstvena elita nikad nije mogla prihvatiti kako je jezikoslovac u svom radu predstavio ove dvije priče. Njega nije bilo ni briga.

Ana Bilić, Šibenik